

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szerkesztői utca SIMON-báz Kunz József ut
kereskedésével szemben.
HIRDETÉSENYEK,
Előfizetési pénzek és a hirdetés körüli papok
valamint a lap szövegei részét illető
minden közlemények ideintéendők.
Bármentetlen levelek csak ismert kézírtől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve
Égész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.

Hirdetési díj:
Ot-hasábospeltisor egyszeri beírásáért 5k.
Bélyegdí minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitlár 4 hasábos peltisorért 30 kr.
Hirdetést vagy reclamat magában foglaló
újdság sora 50 krajczár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Szombat, Deczember 22.

251. szám.

A helyzethez.

Bécsből írják a „Pester Correspondenz“-nek:
Az itteni vezérkörököt komolyan nyugtalanítja a szerb választások eredménye. Hogy a haladó párt, Ausztria-Magyarországnak ez a sokszorosán kipróbált barátja a választási harcban teljesen megsemmisül s összesen csak négy tagot küld a nagy skupstinába, azt már még sem hitték s az igazat megvallva, boszusak miatta.

Belgrádból azon határozott nyilatkozat érkezik ugyan, hogy a király biztos arról, miszerint a radikálisokkal barátságosan megfog egyezni, és egy Guicis-minisztérium is, ha a király kénytelen lenne ilyet kinevezni, a külpolitikát az eddigi irányban vezetné. Egy radikális kabinet megragadná ugyan az első alkalmat, hogy Szerbiának minden idegen hatalomtól való függetlenségét igen erőlyesen hangsúlyozza, de ez ép úgy lenne Oroszország, mint bármely más hatalom ellen intézve, a mely érdemleges ingerenciát akarna gyakorolni Szerbia állampolitikájára s miután Ausztria-Magyarország ilyen ingerenciát nem gyakorol, és nem is akar, — így ezen remostrációt egészen nyugodtan veheti.

Ez igen okos és loyális, gondolják itt, és Milán király ügyességében és állhatatosságában is folyvást bíznak, de mégis aggódnak, hogy a radikálisok, ha kormányra jutnak, bizonyos személyes velleitásoknak, melyek bár nem közvetlenül a monarchia s annak külügyi hivatala, hanem jelenlegi belgrádi képviselőnk ellen fordulnának. Már pedig Hengelmüller ur működésével itt tökéletesen meg vannak elégedve és Milán király is a legbarátságosabb lábón áll vele és egy nagyhatalom méltóságával nehezen tudnák összeegyeztetni, hogy a radikális urak

szeszélyei miatt ily nyilt, hogy ne mondjuk meghunyászkodó módon változtatást tegyenek, belgrádi diplomaciai képviselőinkben.

Igy állnak a dolgok ma s vezető köreinknek nem kis gondját képezi, hogy azoknak érdekeinkhez illő fordulatot adjanak.

Henneberg báró utódja. A honvédlóvasági felügyelőség Henneberg báró altábornagy halála következtében üresedésbe jött. A felügyelőség teendőivel most ideiglenesen, mint egy félhivatalos laptudósító jelenti, Zoltán Elek ezredes, a 2. honvédlóvasági dandár eddigi parancsnoka bízott meg. — Zoltán Elek a szabolemszevei Zoltán-esaládból való mely ott a legrégebb és a legelőkelőbb közé tartozik. Egyik testvére Zoltán János alispán, másik fiúve Zoltán Géza kir. táblai bíró. Zoltán Elek kora ifjuságától a katonai pályának szentelte magát s első tanulmányait is katonai iskolákban végezte. Tetteges szolgálatban mindig a lovasságnál szolgált és az emelkedésben gyorsan haladt. Több évig volt József főherczeg hadsegéde. A főherczegnek teljes szeretetét és bizalmát bírta. Ezredessé pár év előtt nevezetett ki. A honvédség köreiben is általánosan tisztelt és szeretett egyéniség, valamint a társadalmi körökben is.

A fogyasztási adók eredménye 1887 ben.
A pénzügyminisztérium most állította össze a fogyasztási adókból 1887 ben befolyt bőve telekre vonatkozó statisztikai adatokat és a „Pester Correspondenz“ ezen kimutatásnak következő lényegesebb adatait közli: A szesz adókból befolyt összes jövedelem kitétt 9.724.920 frtot, (a tavalyi bevételénél 774.581 frttal kevesebb). A sajtolt élesztő után 206.266 frt. boradójében 3.944.986 frt, söradójában 1.278.401 frt. husadójában 2.841.184 frt, cukoradójában 2.392.550 frt ásványolajadójában 4.439.572 frt, kezeleési bevételek címén 146.286 frt. folyt be; — az 1887 évi összes bevétel tehát 24.974.086 frt. Az előző évi bevételre (24.960.738 frttal szemben az eredmény 13.318 frttal több.) Ha még oly csekély is a bevételi többlet, a kerek számmal 25 milliót tevő összebevételben mégis öröndetes fejlődése nyilvánul a fogyasztásnak, valamint a arra kivetett adóknak. E fejlődés nem tapasz

tható ugyan az összes fogyasztási adóknál s különösen a szeszadój és söradój összesen majdnem egy milliányi hiányt mutatnak föl, melyben mindenesetre maga a szeszadój közel 800.000 frttal szerepel: de ezen tudvalevőleg gazdasági okok folytán keletkezett hiányt ugyan pótolhatik a következő négy legnagyobb adónev öröndetes fejlődése által, melyek közül a husadój 78.184 frt, a boradój 116.048 frt a cukoradój 284.491 frt és az ásványolajadój 357.715 frt több bevételt eredményezett. Még öröndetesebb lesz ez eredmény, mely bár csekély bevételi többletet hozott, ha meggondoljuk, hogy ugyanebben az időszakban a fogyasztási adók Ausztriában 5 és fél millió frttal nagyobb hiányt tüntetnek föl. Magyarország gazdasági fejlődésére lényegesen még a következő adatok: a serfőződékek száma, mely 1884—85 ben 118 volt, 1886—7 ben már csak 96 ra rugott, — ennek megfelelőleg a sörtermelés is a megfelelő időszakban évente mintegy 70.000 hektoliterrel csökkent; a répaczukorgyár volt (mint egy évvel előbb) 14, ezek termelése azonban öröndetes módon lényegesen szaporodott, a mennyiben a termelés 1.900.000 m. mázsáról kerek 2.500.000 mm-ra emelkedett.

Debreczen az Erkel jubileumon.

Említettük már, hogy a debr. dalárda Erkel Ferencz 50 éves jubileuma alkalmából az ünnepségeken Körösi Sándor orsz. képviselővel képviseltette magát.

Szeretett képviselőnk most küldetésével beszámol, s erről a következő levelet küldte Márk Endre urhoz mint a debr. daleylet érdemes elnökéhez:

Tekintetes elnök ur!
Örömmel és el nem titkolható büszke érzettel vettem a debreczeni daleylet diszoklevélét. — Örömmel, mert azzal csekély egyéniséget érdemem felül megtisztelve láttam; büszke érzettel vettem e diszoklevélet, mert ezzel tagjává váltam azon daleyletnek, mely magyar dalainkat a legszebb összhangzattal és a legmagyarabb érzéssel zengi a hazában.

Minden nemzetnek szív dobbanása, érzelme, vágya, szokása, reménye dalaiban van lerakva. Ha ez igaz, pedig igaz, úgy egy

nemzetről sem annyira igaz ez, mint magyar nemzetünkről.

Multunk dicsősége, jelenünk érzelmei, jövőnk vágyai dalaikban vannak lerakva, azért van az, hogy ezek dallamán csak magyar ember tud lelkesülni és elmondhatjuk:

A mely magyart e dal magára nem emel,
Nem magyar az többé, az már romlott kebel.

Disztaggá lett megválasztásomért fogadja tehát a tisztelt daleylet forró köszönetemet. De fogadja a tisztelt daleylet köszönetem azon megtisztelő bizalomért is, melylyel engem azzal méltóztatott megbizni, hogy Erkel Ferencz koszoruzott zeneköltőnk országos dalünnepén a debreczeni daleyletet képviseljem.

En f. évi deczember 16 án a diszünnepléken megjelentem s az ezekre menő nagy közönség jelenlétében kijelentettem a debreczeni daleylet hódolatát legnagyobb zene költőnk iránt s átadtam neki azon igen szép babér koszorut, melylyel a debreczeni daleylet a mester ősz fúrteit feldíszítai óhajtott.

Az ősz mester a ki annyi diszes emléket kapott, midőn a debreczeni daleyletet hangoztattam meg volt hatva, tán észbe jutott, hogy azok a magyar hangok, melyek dalműveiben oly szépen zengenek, Debreczen vidékén születtek.

Megjelentem este az operában Hunyady László disz előadásán, jelen voltam hétfőn Erkel tiszteletére rendezett diszében. Itt is jeleztem, hogy a debreczeni daleyletet képviselem.

A debreczeni daleylet képviseltetése és küldött koszoruja annyival nagyobb hatást idézett elő az itteni körökben mert a vidék Debreczenen kívül csak Pozsony és Ungvár által volt hivatalosan képviselve.

Fogadja a tisztelt daleylet mindkét rendbeli megtisztelő bizalmáért meg egyszer forró köszönetemet, s mely tiszteletem kijelentését, melylyel maradtam Budapestén decz. hó 18 án 1888.

A Tekintetes Elnök urnak s a tisztelt daleyletnek.

Alázatos szolgálja
Körösi Sándor
országgyűlési képviselő.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Egy modern család drámája.

Regény.
Irta: R. P. O.
(Folytatás.)

Aztán igazán szíve mélyéből s lelke egész őszinteségével nagyon megörült, ha a fiatal leányt meg ott érte anyjánál. S minő szívesen halgatta kedves ajkairól folyó beszédet, olyan különös édes érzület szállotta meg, szeliden mosolygott, s szinte azt hitte, hogy egy kedves jövendő tündérke suhog szeliden itt körülötte, s az suttog édes regéket füleibe: a boldogságról, az örökön tartó zavartalan szerelemlől. A leány lényének sajátsága, egyénisége, tehetségei és természetes jóság, lekötötték, elbűvölték Pált, belátta mennyivel magasabb az erkölcsi értéke, mint kaczer. Káprázató szép nővérenek, Alice valóban eszményien nőies, olyan szelid és engedékeny teremtmény, akit bármelyik férfi is azon biztos tudattal tehet hitvesévé, hogy egy kötelességtudó, szerető, hü, gondos, szorgos s örökre becsületet felelőseget kap. Ilyen szeplőtlen, nyájas és rokonszenves nőt óhajtott ő magának mindég, ha a házasság eszméje villant fel józan gondolataiban.

Minő kár is, hogy annyira elbódult ama szívtelen Livia silány szépségétől, ha azt a gyötrelmes és kínos emlékü vereséget abban a családban már nem szenvedte volna, ugy most menten nőül venné ezt az önzetlen, csakugyan jólelkü kedves Alicet. Igazán, minő kár! De akkor a gögös, feltüvalkodott kaczer nővel nem akar többé ez életben összetalálkozni. S megmaradt ezen ellenszenvet és gyűlöletet keltő gondolat szagalmazott felfrészésnél, s hiába intézte jó szelleme ellen támadásait, hogy az már évekkel ezelőtti történt s esztelenség volna ama lény miatt, ki őt már rég végre elfelejtette, lemondani a kínáló boldogságról. Hiszen tulajdonképen nem is volt az igazi, költői magasztos ihletől áthatott szerelem, mit íranta érzett, csak örült vágy, melyet a csábéró, a nő ingerlő kül-

seje, bódító alakja keltett fel és fokozott benne. Sohasem érezte közelében azt a csendes, lelket emelő tiszta érzelmét, mely önkénytelenül megszállja és kimonáhatlan gyönyörrel tölti el, ha a kedves Alice mély, fájdalom szemeibe tekint; amannál láz, izgalom, beteges szenvedély fogta el és korbácsolta fel vérét, Közönyös és merőben idegen reá nézve most már az a híres asszony, a ki eszevesztetten tánczolt és kérédkedik szépségével az örökös lelket ölé hitvány mulatóságok szélitő, lázas zajában. Megszánta egykoron, midőn aljas rágalmozók ocsmányul felhánytorgatták, hogy a selyem és egyéb rongy, melyet nagy helytűni magára aggat, még nincs megfizetve: ki akarta akkor ragadni a léhaság és sivárság tömkelegéből, megmenteni a szenny érintésétől. — holott romlott és bódult lénye csak abban találja fel örült vágyainak netovábbját. Hát miért nem teszi meg ezt a méltóbb lényvel, ki undorodik a léhaságtól és örökösön árának érzi magát abban a szédelő, széllel bélelt ragyogó, csillogó, mulató világban: egy szavára gyönyörrel követné bárhová, a világ végére is, egy elrejtett és elfelejtett zugba, ahol nincsenek emberek, kik a magasabb dolgok álarca alatt hazudnak és folytonos önzésüktől ösztökélve lelkiismeretlenül háhászszák saját érdekeik előnyét. Ez a tétovázás és szabadalkozás örültség! Vagy szereti még mindig azt a szívtelen kaczer? Nem! nem! Aztán anyja sem nyugszik biztatásával, folyton résen van s minden alkalmat fálhasznál, hogy reá terelje figyelmét Alicere, ki rajongó, tisztá lelke egész hevével, teljes odaadó szívével szereti és imádja őt.

— Hozá el ide közénk, — így suttogó színtelenül a jó, puritán asszony, — meglásd, mindjárt szebb lesz itt körülöttem minden. Ilyeténképen töpreng és tépelődik, mikor magában van, anélkül, hogy végtére kiragadná azt a szegény Alicet a reménytelen, titkos és rejtetegetett szerelem kínos vergődéséből.

Utolsó együttléttük alkalmakor Pál egy füzetéről tón említett, mely a páfrányok és pálmák ápolásáról szól tüzetésen, s mely füzet legújabban került ki a sajtó alól.

Alice legott megkérte Pált, hogy szerezze meg neki azt a füzetet, miután ő szenvedélyesen foglalkozik a virágokkal.

Másnap Pál csakugyan megvette az említett füzetet s menten sietett át Alicenek személyesen álvinni. Amint a lépcsőkön felfelé haladt, elmosolyodott; úgy tünt fel saját önmagának mint az a szerelmes gimnázista, aki könyveket hord olvasni ideáljának.

Az előszobában az öreg János fogadta őt, aki nagyon megörült a hosszú idő utáni viszontlátásnak és elkezdett neki hamarosan a falubeli dolgokról új híreket beszélni, mert hát ő még mint kis pályás gyereket ismerte Pál urat.

Mory éppen elmenőben volt, fontos ügyeit végzendő: a fiatal ember látogatása azonban nagy ámulatba ejtette, miután bizony már egy-két éve nem mutatkozott náluk a falusi jó szomszédasszony fia.

— Pál barátom! hát csakugyan maga az? — kiáltá fel Mory, ki egy halmaz levelet rendezgetett. — No ugyan hová írjuk fel ezt? Már ezer esztendeje nem láttam; elhanyagolja végreleg régi jóbarátait. Ez igazán méltatlanság; megérdemelné kedves öcsém, hogy elárasszam szemrehányásokkal.

Néhány frázis után engedelmet kért a távozásra, majd elvezeti Pált Alicéhez, de neki okvetlenül mennie kel a miniszterekhez, a parlamentbe, meg tudja Isten, hová nem.

— Látja ezt a csomó levelet? Az egyik a fia részére kér hivatalat, — a másik a bíró vizsgára készül s protekciót kell számára kieszközölni, — a harmadik egy nagy vállalat iránt kívánja a kormány támogatását megnyerni, s így megy ez a végtelenségbe, mindenkinek kell valani. A nyilvánosság embeült minden oldalról bolygatják, s meg kell tenni mindegyik ügyében minden áron a lehető, mert hát ez szűli a népszerűséget és a képviselőválasztás itt van megint az ajtó előtt, s anyai áldozat után nem szeretné az ember az öt évre szóló mandátumot elveszíteni. Hiszen tudja azt édes Pál, hogy miként megy végre az ilyen választás ebben a demoralizált társadalomban. Elvről, meggyőződésről szó

sines. No de hagyjuk a gyalázatosságokat. Beszéljünk önről. Hatalmas dolgokat rebesgetnek mindenfelé: maholnap megszaz az államtükári méltóság és még minő fiatal ember... de a lángesz utat tör magának.

— Valóban boldog ember nemes törekvésének és szakadatlan munkásságának megvan a fényes, kimagasló eredménye. Szívből örülök, meghiheti édes Pál. Csak Arzenből is tudnék valamit csinálni, nagyon könnyelmű, hanyag, éppenséggel nem törődik a jövőjével. Na de talán a házassága segít rajta. Ugy-e hallott már róla? Szép leány és roppant gazdag. Hát tudja, az ilyen könnyelmű emberek ilyen uton-módon kell segíteni.

Erre odaértek a társalgó elé, melyben Alice a zongora előtt ült s Mory ajánlván magát, sietett fontos ügyeit végezni.

A fiatal leány egy bánatos dalt játszott, olyan szomorú, olyan fájdalmasat, mint aminő szegény szíve. Hirtelen felugrott és közel volt az elaléláshoz, midőn Pált mosolygó arccal fejleje közeledni látta.

— Tarby ur! kiáltá fel, mig arczába egyszerre vér szökelt.

— Elhoztam önnek az ígért füzetet, — mondá Tarby a kölcsönös szívélyes fűdvölzés után.

— Köszönöm. Oh! ön igazán nagyon jó ember; ez a figyelmesség megindít.

— Revancheképen játszsa el azt a dalt, a melyet az imént megszakítottam.

— Szívesen.

Alice kedvesen, merengő, ábrándos tekintettel ült a zongora elé, s lelke egész melegével játszta azt az előbbi dalt; Pál pedig elmerült a jó leány nézésébe, és a zene szelid bűbája fokozta elragadtatását; elmélázott, gondolata szárnyain elrepült a boldogság édenébe, karján vive magával ezt az ártatlan, szende lényt, ki igaz szerelmével csodás gyönyört nyújt egész lényének.

(Folyt. köv.)

Külföld.

Olaszországban mint koronként eddig, úgy most is az irredentista és Oberdak féle tündetések zavarják újból a jó hangulatot, mely az olaszok nagy többségében monarchiánk ellen, főleg a köztünk és Olaszország között fenálló szövetség létrejötte óta támadt. Megvagyunk győződve, hogy a jelenségek magára az olasz kormányra a legkeletlenebbek. A mi minket illet, mi már megszoktuk az olaszok egy kis türedékének eme periódusos lázrohamaival, nem vagyunk hajlandók azoknak nagyobb jelentőséget tulajdonítani, mint ha a német sajtó egy része olykor-olykor kelleltlenül viselkedik irányunkban. A szövetségi viszonyt lényegében nem alterálják e tünetek, melyek vízbuborékként fel és ismét letűnnek szoktak.

Salisbury az egyiptomi politikáról. A nagy győzelem közvetlen hatása alatt, melyet az angolok Szuakimnál arattak, Salisbury lord sietett a közvéleményt a kormány egyiptomi politikájáról mindarról, mi vele összeköttetésben áll. A miniszterelnök az angol miniszterelnök és belügyminiszter tegnap beszédet tartott, melyben a legnagyobb határozottsággal utasítja vissza azt a feltevést, mintha a kabinet a szuakimi expedícióval újabb hadjáratot tervezne Szudán visszafoglalására. Ellenben annál szilárdabban el van tőkélve megtartani Szuakimot s a Vörös-tenger partvidékét és pedig főleg azért, mert ez szerződészerű kötelesség. E szerződés a khedivével még Gladstone kötötte meg, mikor miniszterelnök volt. Határozatai értelmében Anglia csak akkor hagyhatja el az illető vidéket, ha a khedive követeli. Minthogy azonban a khedive ragaszkodik Szuakim megtartásához, Anglia köteles ezt megvédeni. Egyébiránt az egyiptomi csapatok az utóbbi időben olyan jól megállták helyüket, hogy a partvidék védelme egészen bennszülfölkékből álló csupán angol tiszték által vezetett csapatokra fog bízni. Grenfell tábornok tegnapelőtti győzelme a legújabb táviratok szerint csakugyan teljes és döntő volt, de természetesen csupán Szuakim fölmentése szempontjából. Annára az ellenség nem tetteztünk, hogy néhány nap múlva meg nem újíthatná a város ostromát. Csak hogy veszélyessé egyhamar nem fog válni, mert a legutóbbi három havi ostromban elért összes eredményeit elvesztette s a vereségnek erkölcsei hatásai is érezhetőek lesznek soraiban.

A szerb trónbeszédet, melylyel a nagy skupstina meg fog nyitni, mint a „Times“ usok jelentik maga Milán király fogalmazta. A „Citi“ lap ma érkezett számában ismét aggodalmának ad kifejezést a szerbiai viszonyok legközelebbi fejlődése tekintetében s nagy fontosságot tulajdonít annak a ténynek, hogy a belgrádi orosz követség titkára, Wurzel a Sibyl montenegrói yachton Abbazziába utazott, a hol ez idő szerint Karagyorgyevics Péter hg. tartózkodik, ki tudvalevőleg az orosz párt jelöltje a szerb trónra.

Napi hírek.

A szabadelvűpárt bálja. A farsang legsikrultebb báljai közé szokott tartozni a szabadelvű párt bálja. Ez a bál az, hol az igazi jókedv, a kedély mindannyiszor biztos otthont szokott találni. Azon elemei találkoznak itt városunknak, melyek a színtét jávát képezik. Hogy az idej bál nem fog az eddigiek mögött maradni, azt már az előzetes jelekből, — s ama nagy mozgalomból mely érdekében megindult, megítéljük. — A több mint hetven tagból álló bizottságot Dr. Zelizy Dániel orvos ur nagy buzgalommal, lelkesedéssel vezeti, s bizottságával együtt nemcsak azon igyekszik, hogy a bál jó hírnevének megfelelően, hanem azon is, hogy már a külsőségekben is fényesebbé tegye az eddigieknél. Diszes meghívók készülnek, s táncrendekről olyanokról gondoskodnak, mely a hölgyek tetszését kimerjé. Egyáltalán a buzgó rendezőség azon törekszik, hogy e bált tegye az idén a legkedveltebb, legfényesebbé. A nagy bizottság névsorát jövő számunkban közöljük.

Karácsony. A keresztény világ legszébb ünnepe közeleg. A kis Jézus által a gyermekeknek hozandó ajándékokat nézgetik a szülők a kirakatokban. A karácsonyfák is megjelentek, de nem mint máskor hóba szurkálva, hanem csak a fekete földre. Tehát nem igen kecséget, hogy valódi karácsonyas ki nézése legyen a világnak a szent ünnepekre. De azért nagy a sürgős forgás a beszerezni valókat előre, hogy a legcsaládiasabb ünnepek nyugodtan tölthessék.

A kereskedelmi akadémiá 1-ső évfolyamának hallgatói szaktanárak vezetése alatt a napokban tanulmányi kirándulást tettek a helybeli gyári telepekre. Megtekintették a helybeli m. k. dohány és szivar gyárt, a Schönfeldé és a Werheimer féle ecetgyárt, a gáz és szódavizgyárt. Ezen utóban tanulságos kiránduláson látottak és hallottak az ifjúságnak élénk emlékeztetőbe bevésődő, elméleti

és gyakorlati ismereteiket igen nagy mértékben gyarapították, és elméleti tanulmányaikat megkönyvitették, miért is az illető gyári telepek tulajdonosai, illetve igazgatóságai hála-köszönetre kötelezték a kereskedelmi akadémia igazgatóságát.

Gyászjelentés. Fajdalomtól és bánattól megtört szívvel tudatjuk felejtetlen drága kis leányunknak, szeretett kedves testvérünk és unokánknak RÓZÁNAK folyó évi december hó 21-én, d. e. 11 órakor, élet 7 ik havában, pár napi szenvedés után, bekövetkezett esendős kímát. Drága halottunk földi maradványai, folyó évi december hó 23-án, vasárnap d. u. 2 órakor fognak a szent-anna-utca 2459. száma házuknál az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a cseléd-utcai sarkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Mely vég tisztelettel rokonait, barátainkat, és a t. közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1888. december 21. Polg. Szentesi István és neje Szilágyi Mária Polg. Némethi Sándor és neje Kátai Amália. (Ozv. Tökés Istvánné is mint nagyszülők. Polg. Szentesi János és neje Tökés Julianna, mint szülők, Margit, Mariska, Erzsike, Iluska, mint testvérek. Számos rokonok nevében is! A temetést a „Kegelet“ jó nevű temetkezési intézet eszközöli.

A farsang. A jövő év farsangja igen hosszú lesz. A kik szeretnek táncolni ugyan csak kumulathatják magukat. A bárendező bizottságok tagjainak pedig lesz alkalmuk teljes erejüket és ügyességüket kifejezni, hogy egymást tulszárnyalva a báljuk hírnevét megörökítsék. A farsang tartalma ugyanis 8 hét és 3 nap. Hushagyó kedd mártinus 5-ére esik. Kétségkívül az lenne a világ első statistusa, a ki kiszámítaná, vajjon a hosszú idő alatt hány ifjú szív lesz megégetve a szerelem lángjától.

A debreczeni akadémiai pályakérdések határideje december 15-én járt le. Beérkezett a rendes határidőre 43 mü. És pedig a kérdésekre nézve következőleg oszlottak meg: 1. A Szikszay pályázatra nov. 1 re beérkezett 12 munka. A Csokona ünepélyen kihirdetett eredmény szerint Csánky Benő 3 th. nyerte el a legjobb anakreoni versével a 47ft 50 krnyi jutalmat. 2. A Kazinczy pályázatra (a debreczeni kaszinó választmánya által tüzetett ki) decz. 1-re deérkezett 11 mü és pedig 5 pörza és 6 vers. A december 15 iki határidőre érkezett 20 pályamunka u. m. Bulovszky pályázatra (Kisfaludi Károlyt dícsőítő óda), 5; a Hatvani pályakérdés (Hypothesis J. Wellhausenü etc.) 1; a Keresztési-Deák I. alapítvány első kérdésére (Malthusz népese-dési elmélete) 3; ugyanezen alapítvány 2-ik kérdésére (Briggellé (10 lap) logaritmusok ki-számításának módszerei stb.) 4; a Péczeli IV. alapítványra (Magy. prot. irók humilitikáinak bírálata) 1. a Várdi Szabó alapítványra. (A nevelés különös czéljai stb.) 6. Az eredmény, mint látjuk, a mult évit felülmúlja. Az ifjúság oly nagy buzgalmat fejtett ki a mélyebb tanulmányt igénylő művek készítésénél, minőt már évek óta nem tapasztaltunk. A pályamunkák összes száma 43, tehát 12-vel több, mint a mult évi.

Zsigmond Vilmos, a képviselőháznak egyik régi s legtiszteltőbb tagja, a pénzügyi bizottságnak évek óta elnöke, hos zas szentés után tegnap Budapestre elhunyt. Az ország s a törvényhozás Zsigmondiban, a bányszat úgy terén kitűnő szakértő, a szabad elvű pár pedig legjobbjainak egyikét veszté el benne. Elhunytát mélyen fájlatják mindazok, kik őt életében és működésében ismerték. — Béke poraira!

Kéjuzás Budapestre. A helybeli menetjegy iroda által felkértünk annak közlé-sére, miszerint a f. hó 23-án Budapestre induló társas kirándulásra, minthogy a szükséges résztvevők száma már biztos, menettértyi jegyek (II. oszt. 9.40. III. oszt. 6.70) úgy a bejelenteteknek, mint az esetleg még jeentkezőeknek a sár-nap este 8 óráig kizáról gosan (főpiaz, Teleki utca sarkán) kiadatnak.

Karácsonyi vakáció. Az agg kollé-gium falai között, nincs semmi zaj, semmi nesz. A vidéki fiak hazamentek édes otthonuk-ba, hogy ismét átölelhessék szeretteiket. Még azok is, kik egy pár szekundát visznek haza s kiket a kriszkindli helyett dorgatorium vár még azok is örülnek és előre elgondolják mily kellemesen fog odahaza eltelni az a pár hét. A két szekunda ... az még nem a világ!

Felhívjuk olvasóink figyelmét Szent Királyi és Kalenda üzletére, — a hol s mü ipar remekei vannak felhalmozva, és különös gondnal van összesítve a legszer-nyebb igénynek megfelelően is a nagy választék.

Vállalkozók figyelmébe. A es. kir. kassai-oderbergi vasut igazgatósága keskeny vágányu pályához szükséges tölgyfa talpfák, a m. kir. államvasutak igazgatósága pedig az 1889-ben szükségéendő fém, aczél és vasne-műekre vonatkozólag nyilvános pályázatot hirdetvén, erre a vállalkozók figyelmét ezen felhívjuk, s tudatjuk, miszerint a közelebbi feltételeket tartalmazó hirdetmény a kamara hivatalában, a hivatalos órák alatt megtekin-tethő. Debreczen 1888. Deczember 20. A ke-reskedelmi és iparkamara.

Karácsony és a posta. A posta és távirda főnökétől következő sorok köztétele-re kértünk fel: — A postát igénybe vevő kö-zönség érdekében van szerencsés tisztelettel felkérni miszerint becses lapjába felvenni sziveskedjék ezen közleményt, hogy tekin-tettel a karácsonyi ünnepek nagy forgalmára, gabiró

azon intézkedés tétetett, hogy úgy a legkö-zelebbi vasárnap (Deczember 23.) valamint a karácsonyi ünnepek alatt a köznapokra előirt hivatalos órák fognak a helybeli posta-hivatalban betartatni. Debreczenben, 1888. decz. 21.

Köszönetnyilvánítás. Egy nevé elhall-gatni kívánó jótevő a debreczeni czepléd utczai ev. ref. új templom felszerelési köl-tiségeinek fedezésére két drb tiz frankos ara-nyat adott át kegyes adományképz az egy-házi pénztári hivatalnak. A természet világban az ég boltozatán sütét ének idején fénylő csillagnak, habár annak nevé mi laikusok nem tudjuk is, — ragyogása annál kelleme-sebben hat kedélyünkre, minél inkább segíti az eloszlatni az éj homályát. Hasonlóképz tör-ténik ez az erkölcsi világban is. A nevé títok lepleben tartani kíváló jóakarónak an-nál hatásosabb jótékonyága, minél inkább képes az illető megválasztani és eltalálni a helyet, a hova adjon a hol t. i. a hiány pótl-lására legsürgősb szükség mutatkozik. Am maradjon tehát ismeretlenül neve a jótevő-nek, ő azonban nem tilthatja meg azt, hogy jótékonyágáért irányában a nyilvánosság terén az egyház nevében s megbízásából há-lás köszönetet nyivánítsak, a mit ezennel szí-ves örömet teljesíték is. Debreczen 1888. decz. 19. Szűcs István ref. egyházi fő-gondnok.

Válás után nem minden ember szo-kott nevetni, még ha jól sikerül is neki a válás és öröme lehet benne. De hogy mily sokat nevettek a „Válás után“ — on tegnap este a színházban, arról fogalma sincs annak, a ki nem hallotta azt a sok összehalmozott, fran-czia szellemességtől szikrázó anyós-viczet, melylyel a „Válás után“ tele van. Bisson tolla és tehetsége itt a kitűnő francia ötleteket ragyogtatta, Bissonban a modern homéri-k a c z a j előidézőjét gondolhatjuk. A darab elejétől végig megtarja a pompás nevetési hangulatot, melyet mindjárt a szimmi franczianus eredeti bevezető jelenete előidéz. E darabnál az anyósok által üldözött vök elmondhatják, hogy csak válás után lehet igaz-an nevetni. Alkalmas lesz megnézni a még el nem váltaknak az udonságot, hogy tudják mily pompás helyzetbe juthatnak, ha elválnak. Nevéssék ki magukat Válás előtt a „Válás után“ — on.

Meghívás. A sertéshizlaló és előleg-kölcsönöző részvénytársaság létesítésének ügy-ében f. é. deczember 23-án azaz vasárnap d. e. 10 órakor a városháza nagyteremében értekezlet fog tartatni, melyre a gazda, iparos és kereskedő közönség érdeklődő tagjai ezen-nül tisztelettel meghívjuk. Debreczen 1888. deczember 20-án. S e s z t i n a Lajos, N á - á s s y Ferencz, Dr. Király Ferencz.

Éz ügyre vonatkozólag városunk egy derék polgártól következő figyelem keltő sorokat vettük: „A sertéshizlaló hely vála-sásánál, minden személyes érdeket félretéve következő érdekeket kell figyelembe venni: 1. Különös tekintettel kell lenni a vízlefo-lyására. 2. A sertéshizlalónak az épüendő fűzesabonyi vasut közelében kell lenni, hogy Oderbergnek akár Miskolcz, akár Hatvanon át mentől közelebb fekjűdjék. 3. Ne essék messze az országos s e r t é s v á s á r t ó l. 4. Közel essék a marha és juh vásárhoz is. 5. az elhullott állatok feldolgozására építtes-sék mihamarabb egy gyár; erre vállalkozó bármely perozben akad. 6. a beteg állatok ápolására külön épület állitassék fel, ezen állatok gyógyítására rendszeritessék egy állat-orvosi állomás. 7. Legyen gondoskodva róla, hogy a hatvanutczai lövasut egész a hízaló-kig közlekedjék. Ez által olcsó és gyors köz-lekedés biztosítottatik. 8. Legyen gondoskodva az állategészségügyi kirendeltségnek alkal-mas épületről. Debreczen 1888. decz. 22. Balla Mihály.

A b-ujfalui nőtlen urak által a sze-gény iskolás gyermekek segélyezésére január 5-én tartandó táncvigalom — mint az elő jelek mutatják, — kiválóan fog sikerülni. A nagy Sárét és a diszes Flóránjának tagjai nagy érdeklődéssel viseltetnek a nemes czélú vigalom iránt s — mint halljuk — teljes számban fognak megjelenni a nőtlen urak bálján. Többen lesznek Debreczenből és N-várdról is, a kik bizonyosan ev uttal is, — mint eddig mindenkor — jól fognak mulatni B. Ujfaluban. A bál sikerére enged következtetni az a körülmény is, hogy a vidéki ven-dégek már most majd minden szobát le-fogaltak az ujonnan nagy kényelemmel be-rendezett szállodában. A rendezőség Boross Gyu a tapintatos vezetése mellett fáradságot nem ismervé buzgólkodik, hogy az idej bál semmi tekintetben sem maradjon el a tavalyi mögött, melyről a „szakértők“ ugy nyilatkoztak, hogy Debreczen és Nagyvárad nak is becsületére vált volna. — Egyik ki-váló érdeme a rendezőségnek, hogy nagy reg megjelenését tudta bizto-sítani! Az „Oroszlán“ szálloda tete-sítsen meg nagyobbított s pazar fényvel dí-szített tancsterme a bál alkalmával lesz fel-szítelve. — A nőtlen urak bálját jegyzői karának — már régi időtől fogva — jó hírnevének örvendő táncvigalma az orsz. nyugdíj alap javára. A rendezőség élen a járás közkezdveltségü főszolgabirája Szunyogh Loránd áll, se-bárendezője pedig Biharvármegye leghíresebb táncosbíró Nagy Márton tb. főszol-

— „A debreczeni korcsolyázó egyesít“ tag-jai értesítetnek miszerint a tagsági jegyek illetve az I g a z o l v a n y o k a Beke László ur mint segéd pénztárnok üzletében elhelye-ztetvén kiválthatók, ugyanott a tagsági alá-írások is ezközölhetők. — A jégpálya hasz-nálhatóságát a „Casinó épület szegletén ki-tüzendő zászló fogja jelezni, ünneppélyes meg-nyitása pedig közö tétetik, Debreczen 1888. Decz 22. Elnökség.

A Magyar testvérek zenekara holnap este a „Bika“ szállodában nagy zeneestélyt rendez, melyre a közönséget tisztelettel meg-hívja.

Kedvezmény. Lapunk mai számában foglalt hirdetésre vonatkozólag megemlít-jük, hogy a Szikszay „Margit“ furdőben máttól kezdve minden délután 35 krajczáros gőzfurdő vehető ugy a férfi, mint női osztályban ezen kedvező alkalmat ajánljuk a közönség pártfogó figyelmébe, mely a furdőtulajdonos tól igen szép áldozat a kevésbé vagyonos ak részére.

A kitartás diádala. A piruló arczu, esztapán mosolyú leány megrezzen, a mit megszólítja halkán az ifju. Haragosan néz reá, mikor ez sugva ejti ki a val-lomást:

— Imádom!
Megvető pillantás a válasz. A leányka csak egy szót ejt ki, mielőtt tovább lebegne:

— Talakodó!
Nápra nap mulik, Ujra találkoznak. Szébb a kis asszony, diádalmasan jár végig az utcán.

Közel a házhoz, a melynek félhomályos souterainja elszokta nyelni a bájos leányt, elragadja heve az ifjut ujra és mégé kerülve lágyan sóhajt:

— Imádom!
Megbotránkozva, fölig sírva esendül a kisaasszony szemrehányó szava:

— Ah, maga talakodó!
S elnyelte a kapubejárót.

Téli alkony, zuzmarra eszillmlik a fák ágain, fésző verebek borongva gubbaszkodnak s ragyog a gázláng a kirakatokban. Ah, hogy elmarad ma a szép gyermek. Ó kipirult arczczal elől s utána a talakodó ifju rettenetes szenvedő képpel.

Mint a zargatott őz menekel a harkönnnyű leány. S ama háznak, melynek félhomályos kapu bejárata el-szokta nyelni, mint a róka a nyul után, ugrik mégé az ifju:

— Imádlak!
A souterain félhomályából elhalón, epedő csungés-sel hallatszik ki a leány hangja:

— Ah, tola ...
Valami esztapán ... Pofon volt-e vagy sók?
Csak anyi bizonyos, hogy az ifju a kapun nem jött vissza. Talán a kéményen? ...

Falusi vizsgálaton.
Tj a n i t ő: Mond meg, kis leányom, ki teremtetted a vi ágot?
K i s l e á n y: A jó Isten.
T a u i t ő: Jól van. Ki adja a gabonát az embereknek?
K i s l e á n y: Az Isten.
T a n.: Hát éjjel ki örkődik fölöttünk?
K i s l e á n y: A bakter.

Színház.
„Válás után.“
(Vigjáték, írta Bisson. Fancziából fordította Paulay Ede.)

A Válás után premiérete tegnap közepes számu közönség előtt tökéletes előadásban s így természetesen teljes sikerrel adatott. Rég nem volt annyi taps, kacaj, jókedv tanyája a színház, mint tegnap. A vigjátékot különben már a fővárosból a jó hír postája előzte meg s tegnap mindenki meggyőződhetett az elő-adás folyamán róla, hogy e bohózatos darab, erős humor, találó satirájával ugyancsak ki-próbálja a nevető idegeket.

A darab először a nyáron került színre Párisban a Vaudeville színházban s olyan óriási vonzerőt gyakorol, hogy azóta már több mint 200-szor adták s most is özönlík rá a közönség, hogy szívéből kikacaghassa magát. A Válás után nem is annyira vigjáték, mint inkább bohózat, olyan társadalmi satiraféle, a mely egyrészt ostromolja az elválás utáni viszonyokat s annak követke-zéseit, másrészt pedig egy régi, de mindig új thémán, az anyósokon lovagol. — Nálunk a szatira éle kissé megtompul, de Francia-országban, a hol épen most könnyitettek az elválás törvényein, elementaris erővel hat. De ha ez megtompult is nálunk, annál erő-sebben hat a másik, a hol a rendkívül ügyes kéz ellenállhatlan kacagató erővel füzte ösz-sze az anyós anekdoták, az anyós-intrikák és anyós bonyodalmak egész tárházát. Valóban, a ki szívéből ki akarja magát kacagni, az ne mulassa el megnézni ezt a bohózatot. A ferde helyzet komikuma, a mibe az ember kerülhet, ha a válás után ujra nőstül, rend-kívül ügyesen van kiaknáza s valóban a kö-zönséget, különösen a második és harmadik fölvonásban, egyik kacagató helyzet a má-sik után ragadja meg, úgy hogy valósággal nem tud pihenni a nevetésben. De lássuk rö-viden a mesét.

Duval Henri házasságának valódi átka az anyósa, Bonivardné, az egykori operett-énekesnő. Henri zenész s az anyós a spanyol eszizmánál is jobban kinozza és gyöttri azzal, hogy a szerzeményeit rossznak találja. Henri neje, Diane az anyja pártján áll, így termé-szetesen a házastársak között örökös a sur-lódás és a pörpatvar. Szerepel még egy sze-mély, Champeaux, a ki szerelmes Dianeba, de a szakadást nem ő, a ki mint becsület-es barát kitér Henri utjából s Amerikába megy — hanem az anyós idézi elő. Erre az alkal-mat a bucsuzó Champeaux-t s visszatérőben beleszik a folyóba, néhány munkás azonban kimentti. Henri a helyett, hogy megjutalmazná rajok mordul, „minek avatkoznak az anyósa dolgába.“ Erre a végsőig feszített hur elpat-tan s Bonivardné Henrit „kottafalonak“ ne-vezi. Henri ezért rárohan, az anyós pofon

ó egyet" tag-
agsági jegyek
a Beke László
ben elhelyez-
tagsági alá-
gályára hasz-
szegletén ki-
epélyes meg-
reczen 1888.
ekara holnap
zeneestélyt
telettel meg-
ai számában
megemlít
rdőben mátlól
ros gözfürdő
osztályban
a közönség
talajdonos
vagyonosak
reczu, osintapan
lítja halkan az
ejti ki a val-
ka csak egy
Szébb a kis
os souterainja
heve az ifjút
a kisasszony
k ágain, fázó
a gázláng a
gyermek. O
ju rettenetes
nyűű leány.
bejárata el
ugrik mögé
edő csangós-
gy sók?
kapun nem
nyom, ki
gabonát
löttünk?
ordította
közepes
lásban s
ott. Rég
tanyája
ülönben
zte meg
az elő-
darab.
csak ki-
szinre
olyan
za már
özönlik
ghassa
vigja
adalmi
lja az
vetke-
mindig
Nálunk
ancia-
ek az
hat.
erő-
ügyes
te ősz
rák és
lőban,
i, az
ot. A
ember
rend-
a kö-
madik
a má-
ggal
k ró
átka
erett-
anyol
azzal,
Henri
ermé-
sur-
sze-
neba,
letes
megy
lkal
elki-
őben
nban
azná
yósa
pat-
ne-
ofon

üti; Henri vissza akarja ütni de a praktikus
anyós leányát tolja elébe s a pofon ezt éri.
Megvan az ok? a válasza.
A második fölvonásban már el vannak
válva s Henrik nőülveszi a szelid Bourgneuf
Gabriella kisasszonyt; előbb azonban lelkis-
meretesen megbizonyosodik, hogy Gabrielle
nek nincs már anyja, csak apja s így nem
lesz anyósa. Bourgneuf ur, azonban még elég
fiatalnak érzi magát hogy egy kisé, "élvezzen-
s elmegy mulatni Svájcba. Itt megismerkedik
egy bájos, fiatal nővel és elveszi. Az asszonyka
anyja azt mondta, hogy a leánya férje meg-
halt, tehát özvegyasszony. Az asszony ki-
lenne más mint Bonivardné, s a leány Diane
a kik nem tudják, hogy Henri újra megnő-
sült. Bourgneuf a kényszer után hazamegy-
s azt hiszi, hogy a fiatalok, minthogy a dol-
gon változatni úgy sem lehet, majd belenyu-
gosznak a házasságába. Ki esudálkozna Hen-
ri meglepetésén, mikor megtudja, hogy most
már nem egy, hanem két anyósa van. Henri
kétségbe van esve, szabadulni óhajt szörnyű
helyzetéből s ebben épp az anyós lesz se-
gítségére.
A harmadik fölvonásban megtudjuk hogy
Bonivardné újra gyűlöli a nejét. Henri, hogy
megszabaduljon az anyósától, szítja köztük a
tüzet. Megérkezik Champagneux is, a ki még
mindig szerelmes Dianéba Henri erre építi a
a tervét. Osszeveszti Bonivardnét az apósa-
val, Diane elvált az öreg úrtól és férjhez
megy Champagneuxhoz s így megszabadul Boni-
vardnétól. A terv teljesen sikerül s most kö-
vetkezik ugyanaz a jelenet, minő az első föl-
vonásban. Bourgneuf rárohan Bonivardnéra,
pofon ütöttek, viszonzni akarja s a prakti-
kus mama odatolja a leányát. "Tudom már,
mama" — mondja az asszonyka. S megvan
a válaszi ok; Henri terve sikerül s megsza-
badul Bonivardnétól.
Az előadás teljesen jó és kielégítő volt,
megtalálták a szereplők mind az igazi hang-
ját s menetét elevevén tették a darabnak.
A andorfi nagyon háládatos szerephez
jutott Duval szerepében, s ügyesen elegán-
san, discretül is játszott. Az első két felvo-
násbeli jelenetei jobban sikerültek, míg a
utolsóban már lankadtabb volt. Rónaszéki
ismét egy pompás cabinet darabot mutatott
be, mint Bourgneuf. A közönség ki nem
fogyott a nevetésből, — míg a szín-
padon volt, különben ez áll ugy is,
hogy a közönség ki nem fogyott a nevetés-
ből, míg a függöny le nem gördül. Az anya-
Bonivardné nem hiszük, hogy a ma-
gyar színpadokon L o c s a r e k n é n á l jobb
alakítójára találjon. Az est diadala nagy rész-
ben az övé. Jók Champagneux szerepében Pécsy
Corbulonban P ü s p ö k y.
Kisé hibás volt a szereposztás Diane
és Gabrielle megválasztásában. Epen meg-
fordítva kellett volna lenniök. Békésynek kel-
lett volna játszani Dianét, míg Gabrielle
Kaczérnak.
Osszjáték, rendezés nem hagyott fel semmi
kívánni valót. Azt hiszük nálunk is vonzó
repertoire darabbá lesz a Válás után.
*
Andorffy Péter jutalomjáték esütörtök
este volt, ez alkalommal a „Királyfo-
gás" került színre. Közönség közepes szám-
mal, de ez elég rokonszenves tüntetéssel ki-
sérte a jutalmazandó Andorffy játékát, ki
Don Bernerdót alakította. A többi szerepeket
nagy részt azoktól láttuk, ki a múlt években
annyi telt hazat vonzottak a dallamos zenéjü
operette előadásaira. Új volt az Andorffy ren-
dezése, ki a harmadik felvonás üres jelenet-
teit igyekezett a többek közt feleleveníteni.
— A kar nyolcz csinos női tagja balette
hölgygyé változott. s szép jelmezekben, kellő
precizitással és kellelemmel lejtette a vívótán-
czot. — A főbb szerepekket nagyban hozzá-
járultak az előadás sikeréhez Kopácsy Juliska,
Rónaszéki, Hegyesi; — Kocsis Etel hangja
fátyolozott volt, s játéka sok kívánni valót
hagyott maga után a kellemet illetőleg. Az
előadás folyamán Andorffy, mint az est hőse,
csinos virágbokrétát kapott tisztelőitől.
Közgazdaság.
Gazdák és iparosok hitelszövetkezete Deb-
reczenben.
Mint a „Veszprémi független hirlap"
decz. 8-ik számában olvassuk, a Gazdák
és iparosok ált. hitelszövetkezete, melynek
városunkban is szépen virágzó és áru csar-
nokkal egybekötött fióktelepe van, — a leg-
nagyobb elismerésre méltó buzgalmat fejt ki
Magyarország gyöngyének a Balaton és vi-
dékének emelése érdekében. Örömmel consta-
táljuk, hogy Veszprém megye előkellőségei
melegen karolták fel ezen hazafias irányu
szövetkezetet, s tömeges részvételük által a
legmesszebb menő s eddigelé csak pium desi-
deriumoknak látszott czélok megvalósításához
segítették. Sőt mi több a szövetkezetet ma-
már maga a kormány is támogatja. Kivána-
tos volna, hogy városunk intelligens lakos-
sága is melegebb érdeklődéssel támogatóna
ezen szövetkezetet mely valóban tiszta buza
a konkoly között; mert ha valahol — ugy
városunkban van igen sok létesíteni való,
melyeket csak az összetartás adhat meg egy-
koron. —
Álljanak itt különben a hivatolt lap kö-
vetkező részei.
„Ugy látszik hogy a Balaton kultusz-
nak feltámadnak az apostolai, s a küzdelem,
melyet hazánk a kincses taváért a parti nép
érdekében a közönnel — lethargiával —

fatalizmussal s értelenséggel évek óta vi-
vunk nem lesz meddő többé." stb. majd
tovább. —
A gazdák és iparosok ált. hitelszövet-
kezete a parti elpusztult szőlő birtokok újra
beültetésére Almáiban nagy költséggel
amerikai szőlő telepet állít; mely Véghegyi
Dezső alispán ügybuzgó közbenjárása folytán
a kormánytól is segédelmet kap, s Veszprém
megye is e heti közgyűléséből 150 forintnyi
segélyt szavazott meg e czélra.
A Balaton és vidékének emelése érde-
kében tett intézkedések tüzetes felsorolása
után, így folytatja az említett lap.
„A magán pénztárakra ügyelő választ
mányban az alispán előterjesztése kapcsán dr.
Bezerédy Viktor indítványára emeltetett fel
a kért évi segély 150 frtra, melyet a Gazdák
és iparosok ált. hitelszövetkezete az Almá-
diban létesítendő amerikai szőlő vessző telep
költségeire egyelőre megszavazott a vármegye,
felhíván figyelmét a szövetkezetre, hogy
terjeszse ki működését a selyemtenyészésnek
meghonosíthatása érdekében szederták ülteté-
sére is, mert ezen kereseti ágak az ottani
lakossággal való megkedveltetése esetén épen
is legszegényebb néposztály, és oly időben
midőn a nagyobb munka szünetel, könnyen
megérdemelt kereseménre tehet szert; mely
ből szükségleteik egy részét fedezhetik. Dr.
Bezerédy ur indítványára utasítottott erre
vonatkozó ag. a közgazdasági előadó is; de
tapasztalathól tudjuk, hogy a lakosság csak
olyasmibe lehet belé vinni, melyre vonatko-
zólag példát — utmutatást lát, s ha a sze-
derták nagyobb számban fognak rendelkezésre
állani — mi tekintetben Bezerédy Pál kor-
mánybiztos támogatására számíthatunk —
a gazdaság ezen ágát is szépen meghonosít-
hatjuk.
Elismerésünk kíséri ezért Veszprém és
Somogy megyék eleit, a közl. ügyi ministert,
a pannonhalmi jó lelkű főpát urat, a Stefa-
nia yacht egyesületet, s a Gazdák és ipar-
osok ált. hitelszövetkezete hazafias derék igaz-
gatóságait. Fáradság, áldozatuk a nemzet
hááját involválja örökké.
Végül álljanak még itt a következők:
„A gazdák és iparosok ált. hitelszövet-
kezete, abbeli hazafias áldozatkészségét, hogy
egy a Balaton vidék szőlőhegyei újra beül-
tetését czélzó amerikai szőlő anyatelepet rend-
szerint Almáiban, Véghegy Dezső alispán s
Dr. Bezerédy Viktor orsz. képviselő előter-
jesztései mellett a megye közönsége elisme-
réssel fogadta, s mint az első czikkünkben
jelezzük, azonnali pénzsegély kiutalással s
évi segélylyel támogatja. A megyei alispán
ur fáradozásának köszönhető, hogy a Gazdák
és iparosok ált. hitelszövetkezete ezen hu-
mánus új intézménye a m. kir. kormány tá-
mogatását is elnyerte, a mennyiben a telepben
szükségrendő vesszőket részben díjtalanul,
részben tetemes árleengedéssel fogja szállítani.
Az egész Balaton vidékét kötelezték le ez
intézkedéssel, ugy a megyei alispán, mint a
jelzett bank igazgatósága. Ez ügyben, vala-
mint a telep mostani helyiségében a piac-
téri szoldos házban a telep által megnyitandó
két új árucarnok ügyében ma szombaton
tart ülést a bank veszprémi fióktelepének bi-
zottsága. Egyben jelezzük, hogy az országos
szövetkezet szervezése Veszprém megyében
most számos helyen foly. A megalakított de-
vecséri nagyvászonyi telepek után mult va-
sárnap megalakult a várpalotai fióktelep
fűdő Szalay Ferencz elnöksége, Sárfy pénz-
táros és Böeskey ur titkársága alatt. Egyi-
dejüleg Marczaltón alakítottott meg a fiók-
telep, e héten pedig Szentgálon szervezte-
tik az.
Midőn e sorokat ide irtatjuk, azt olvasó
közönségünk jól fel fogott érdeklében és hiva-
tásunknál fogva tesszük. Mert ezen szövetke-
zet városunkban is fiókteleppel bir, mely sze-
rény körében valóban dícséretes buzgalmat
fejt ki a közjó érdekében. Ha Veszprém és
Somogy megyék előkellőségei ily szépen pár-
tolják ezen szövetkezetet, új eredményeket
képesek elérni, miért ne tehetnének azt mi
debreczeniek is, kiknek szintén sok kívánni
valóink várják kielégítettésüket. Mi kik a
dolgok figyelmes szemlélői vagyunk, talán
semmit sem ajánlhatunk melegebben olvasó
ink figyelmébe, mint azt, hogy ezen valóban
hazafias irányú szövetkezetet támogassa. Ne
künn is vannak sok oly szükségünk, melyek
csak a társulás szövetkezés útján elégíthetők
leg hathatósabbban ki, s mentől többen vagyunk
annál erősebbek vagyunk.
Megjegyezzük még hogy a fent közlöttől
indittatva információkat kértünk a szövetke-
zet itteni fióktelepének elnökségétől a hol
azon felvi ágosítást nyertük hogy új tagok
ezentul is felvétetnek a hivatalos órák alatt.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ
Holnap, vasárnap, 1888. decz. 23-án,
páratlan szünetben:
népelőadás leszállított helyárrakkal
Tündér Fátyol.
Nagy tündérrjáték dalokkal és tánczokkal 3
felvonásban.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértes Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Farbige Seidenstoffe von 85
kr. bis fl. 7.65 per Meter (ca. 2000 ver-chi-
dene Farben und Dessina) versendet rob-n
und stückweise zollfrei das Farbrick-Depot
G. Henneberg (k. k. Hoflieferant), Zürich
Muster umgehend. Briefe 10 kr. Porto.

Legolcsóbbtól legmagasabb árúig
Karácsonyi
és
ujévi ajándékok
valamint
gyermekjátékok
legnagyobb választékban kaphatók
Szent-Királyi és Kalenda
üzletében.

VILMOS LAJOS sörcsarnokában
holnap vasárnap
REGGELIRE
bajor sör és bécsi virstli.
Este:
Rácz Károly zenetársulata játszik.
ZENÉ:
Karácsony első napján: Magyarai testvérek.
Karácsony másod napján: Rácz Károly.

27 27
Karácson és ujévi
ajándék
tárgyak,
gyermekjátékok,
valamint karácsonfa díszek, legnagyobb választékban, és olcsóbban mint bárhol kaphatók

Baum Miksánál.
Karácsonfákat
10 krtól feljebb.
raktáron tartok, vidéki rendelvényeket csakis
27 e hó 22-ikéig eszközölhetek ki. 27
Francillon
zsebkenedők
darabja 15 krajczár
KUNZ JÓZSEF és Tarsánál.

GÖZFÜRDŐ
mindennap délután tetemesen leszállított áron a Szikszay-féle
MARGIT-FÜRDŐBEN!
A mai naptól kezdve minden nap délután 2-től 6-ig, ugy a férfi,
mint a női gözfürdő a nagyérdemű közönség használatára nyitva van.
Gözfürdő-jegy teljes kiszolgálással 35 kr.
A nagyérdemű közönség számos látogatását kérve
Debreczen, 1888. december 23-án,
maradok tisztelettel
SZIKSZAY GYULA.

Képes könyvek.
Ifjusági iratok.
Diszkötésű művek:
abazai és külföldi irodalom minden ágából
Imakönyvek. Emlékkönyvek.
Naptárak.
Remek kivitelű olajnyomatú képek.
Levelepapir különlegességek
diszes dobozokban
Ujévi üdvözlő jegyek
nagyválasztékban kaphatók,
László Albert
könyv- papir- és zeneműkereskedésében.
Ugyanott előfizetések elfogadtnak min-
dennemű hirlap, divatlap- és folyóiratokra.

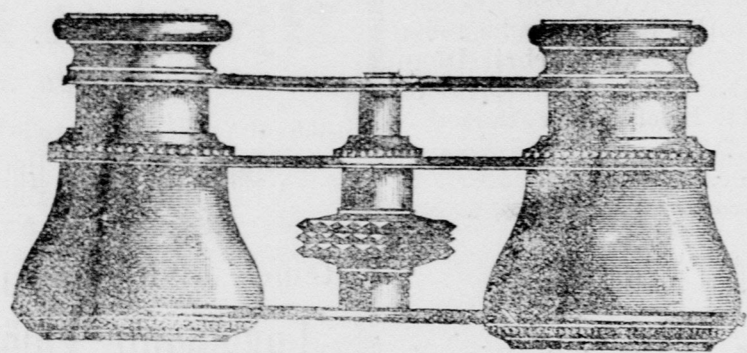
Kiváló finom,
ananász, jamaika és kuba
RUMOT.
Valódi orosz
TEÁT
gőrozi maróni,
nagybányai és boszniai
szilvát, lekvárt, diót,
szepességi és stokerai fő kezelőt
Mindenfajta

finom kávékat
futáyoos árban ajánl
Kun Jósef
előbb
STENCZINGER KÁROLY

Karácsonyi és ujévi ajándék
tárgyak.
Ajánl dús választékban
kezdezt, előnyomott és
kész kézimunkákat,
mindennemű vászon, tapesterie,
és különféle montirozott árukat.
Győri Ignác czég
Debreczen
főtér csapóuteza szeglet a „Bika" szál-
lodával szemben.

!Szinházi látcsövek!

Szinházi

látcsövek!

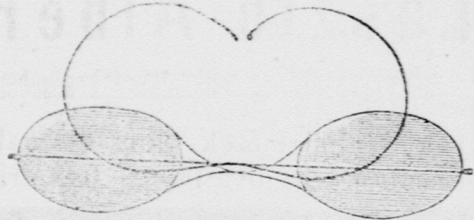
FISCHER JAKAB

látcsész Debreczenben

ajánl legjobb minőségű

szinházi látcsöveket

legfinomabb szintelenített üvegekkel, bőr elefantosant és gyöngyház borítékkal.

Diaphragma szemüvegek és orrsipetők, új megjobbitott üvegekkel melyek az oldalt jövő világossági sugarakat feltartják, ezáltal a leglélesebb és legtisztább látást eszközlik, továbbá a szemet nem fárasztják és használatuk által a szem megóvatik.

Különösen ajánlható **GAZDÁLKODÓKNAK**

UJ (patent) Anoroid légsuljmérők (időjelzők) háromféle beosztással, az időváltozást már néhány nappal előre mutatják.

Iskolák, gyógyszerészek és különféle tanulmányi czélokra kitűnő szinte enirett **GÖRCSÖVEK**, 50, 100, 500-2000-zeri nagyítással. Mindenféle szobák, fardók, ablak és **új orvosi maximal hőmérők**, valamint minden a látcsészre szikkekhez tartozó tárgyak legjobb minőségben kaphatók. Megrendelések leggyorsabban eszközöltetnek.

KARÁCSONYI és UJÉVI

ajándékoknak,

val mint minden más alkalmi meglepetésekre: hasznos és czélszerű

Porcelláu, Chinaezüst, Bronze és Majolika

ujdonságok,

valódi erfurti

MAKART-CSOKROK,

Di már Brünnert, s hazai gyártmányu

asztali- és függőlámpák, nap és villámégőkkel.

Porcellán-, Ét-, Kávé-, Thea,

üveg-, ivó- és likör-készleteket nagyválasztékban pontos kiszágot és szabott gyári árak mellett, ugy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönség becses figyelmébe tisztelettel ajánl

KASZANYITZKY ENDRE

előbb Kuhnka I. K. Debreczenben.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesíték. — Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálak

Van szerencsem a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy

Karácsony és Ujév alkalmára újonnan dusan berendezett üzletem

arany, ezüst, urí és női órákban, nemkülönben mindennemű

órák és szobóralánczokban mint

legalkalmasabb ajándéktárgyakat bátor-kodom jutányos árak és szép kivitelben ajánlaní.

Tisztelettel

Csürködy Sándor,

Órász.

főpiacz, a „Bika“ szálloda átellenében.

Pirszén (Coaks)

ugyszinte

köszent fűtésre és kovácsok

résére legjobb minőségben házhoz szállíva ajánl jutányos áron

a légszeszgyár igazgatósága

DEBRECZENBEN.

Megrendeléseket részünkre elfogad

KONDOR L. üzlete czegléd utca.

Az összes orvostudományok tudora

Dr. BORBÉLY IMRE
FOGÓRYS.

Végez mindenféle fogmütéteket, névszerint foghuzást, töméseket cremen, amalgám és aranyból, műfogakat légnymásra vagy kapcsokkal, stb.

Rendelő óráiban d. e. 9-12
d. u. 2-5

Lakik: Naguj utca 1603. szám.

Az 1845. év óta fenálló, és több világkiállítások alkalmával legnagyobb díjakkal kitüntetett

Üvegmetző-, irás-,

litographia és gép-gyémánt-

gyár, Légrady József utóda czel.

Légrady József,

STRCKER AGOST

csak saját házában, Wien, V.

Kohlgrasse 36.

ajánlja dusan berendezett gyári

raktárát, ahol mindenmü nagy-

ságu keret és keretnélküli gyé-

mántok, írgesek, elárusítók,

üveghutta tulajdonosok, látse-

részek és gépszek részére kap-

hatók. Továbbá: gép-gyémántok

a gépészeknek kemény, aczel,

pir és porcellán hengerek lesimitására. Gyémán furó-

ka ístb. Árjegyzékek és képes mintalapok kívánatra díj-

mentesen küldetnek szét. Végül ajánlok brilliántokat és

mindennemű csiszolt köveket.

Legszeszűbb Karácsonyi és Ujévi ajándék.

Van szerencsem a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy üzletemben egész éven át összegyűlt több mint

1000 darab
rubakelme maradék

rendkívüli leszállított olcsó árak mellett mátol kezdve kaphatók.

Kiváló tisztelettel

ROTT L. Debreczen.

Legalkalmasabb

karácsonyi és ujévi

ajándékoknak

Van szerencsem a n. é. közönségnek ajánlani:

Szép nyiló virágim és szobi növényeket, szép mell, a ztali és kézi csokrot, mely legfrissebb élő virágokból minden időben pontosan, izlésesen elkészitem legújabb divat szerint. Cserepes nyiló virág, mint csokrok, Batthyányi utcazi üzletemben kaphatók, esetleg nagyválasztékban általam kezelt debreczeni István gőzmalom társulat kertjében kaphatók, mire megtekintés végett a n. é. közönséget alázatosan felkérem.

Főörekvésem az, hogy a nagyérdemű virágkedvelő közönségnek oly alkalmat nyujtsak, hogy minden időben nagyobb választékban szép és friss cserepes nyiló virágokkal jutányos árban szolgálhassak, csokor és koszorú készítesem oly izléssel van kiállítva, hogy olyanok csak leghiresebb kereskedő kertésznél, Temesvároitt és Bécsben kaphatók. Mindenféle szalagok is nálam kaphatók. — Ujév után megjelenik új árjegyzékem 1889. évre szóló, felkérem a nagyérdemű érdeklődőket, virágkedvelőket és gazdákat, becses czimeiket levelező lapon beküldeni, hogy árjegyzékemet azonnal bérmentve kálldoss-m.

A nagyérdemű közönségnek b. pártfogástért esedezve vagyok kész szolgálja

Paczelt János

mag és virág üzlete Debreczenben.

Mikádó
karék
7-9 frtig

Karácsonyi ajándékok

Mikádó
karék
7-9 frtig

Ujdonságok!!

Ezüst, arany és brilliant ékszerekben,
Arany és ezüst szobórákban,

legdusabb választékban

rendkívül jutányos áron

kaphatók

Löfkovits Arthúr és Társa

órász és ékszerésznél.

Debreczen, Főpiacz a főposta tőszomszédságába.

Mikádó
karék
7-9 frtig

Karácsonyi ajándékok

Mikádó
karék
7-9 frtig

Debreczen, 1888. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában Széchényi-utca SIMON-ház.